

Стираючи пам'ять...

Катерина Мірошниченко

«І кожна річка», документальний
 Сценарій Анастасії Матешко
 Режисерка Олеся Моргунець-Ісаєнко
 Оператори Євген Кирей та Олександра Зубченко
 Монтаж Романа Сінчука
 Продюсерка Олена Яковенко
 Україна, 2022

Режисерка Олеся Моргунець-Ісаєнко.

«І кожна річка» – документальний фільм, розповідь про ріки України та їхній стан сьогодні. Він частково розкриває історії багатьох українських річок: розповідає про рідні для кожного береги, що їх оббігали дитячі ніжки українців, та теплу синяву вод, у яких плюскалась їхня юність. «Річки мають для людини сакральне значення. Кожен народ має свою священну річку. Кожна річка – чиїсь відображення і пам'ять», – зазначає режисерка. В екологічній стрічці Олеся Моргунець-Ісаєнко фіксує те, як сильно «людська рука» вплинула на водні ресурси, флору та фауну нашої країни. Для усвідомлення цього варто лише глянути на відзняті кадри Дніпра, Остра, Дністра, Десни, Сіверського Дінця та інших менших рік, що увійшли до документальної стрічки. Експлуатація природи людиною продовжувалась роками, тож фільм містить чимало кінохроніки, що, безсумнівно, підсилює загальне враження.

Якщо річки – це суспільна та національна пам'ять, то забруднення кожної з них – це механізм стирання пам'яті, і може настати день, коли деякі річки зовсім зникнуть, а з ними навіки втрачатимуться тисячі спогадів.

Режисерка не змогла оминати увагою і свою рідну, сакральну річку Остер. На жаль, колишня річкова артерія Остра перетворилась у справжню локальну екологічну катастрофу. Цю річку нині називають «напівболотом».

«І кожна річка» піднімає надзвичайно важливі питання захисту довкілля, охорони здоров'я та прав людини, стимулює громадський активізм, зокрема, в екологічній сфері. Провідне місце у фільмі займає саме проблема забруднення річок: від побутового сміття, що потрапляє до них, аж до промислового знищення річкової екосистеми, як це сталося з Остром.

У документальній стрічці чимало аеро-

зйомки, що ведеться з висоти пташиного польоту, аби показати масштаби сучасної проблеми. Ці кадри інколи захоплюють дух від того, наскільки невимовно прекрасною є наша земля та наскільки ми це не цінуємо. Окрім аерозйомки з позакадровим озвученням, у фільмі з'являються кадри із донькою режисерки – Марусею. У своїх соціальних мережах Олеся Моргунець-Ісаєнко писала, що цей фільм вона присвятила своїй маленькій доньці й усім «дітям майбутнього», адже це їхнє невід'ємне право – жити у країні із чистими ріками, повітрям та землею.

«І кожна річка» – це фільм-підтвердження тривожної думки, що існування багатьох українських річок – це лише питання часу. Автори фільму ставлять наголос на тому, що стан кожної із показаних рік є наслідком наших дій і досі залежить від них. Ми багато помилялись, але настав час повертати своє!

Кадр з документального фільму Олесі Моргунець-Ісаєнко «І кожна річка».

